

USKOT

**USKOT-foorumi ry–
Uskontojen
yhteistyö Suomessa
VUOSIKERTOMUS
2016**

USKOT-FOORUMI

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry
Religionernas samarbete i Finland – RESA-forumet rf

VUOSIKERTOMUS 2016

Hallituksen esitys vuosikokoukselle 5.4.2017

Sisällysluettelo

1	Yleistä.....	5	3.6.1	Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko	20
2	Järjestäytyminen	6	3.6.2	Musiikkinäytelmä mukaan Suomi 100 -hankkeeseen	20
2.1	USKOT -foorumi, jäsenet ja tarkoitus	6	3.6.3	Vierailu Buddhalaisessa unionissa	20
2.2	Vuosikokous 2016	6	3.6.4	Vierailu Resalat islamilainen yhdyskunta ry:n luona	20
2.3	Hallitus	6	3.6.5	Vierailu Kirkon Ulkomaanavun luona	20
2.3.1	Hallitus 2015-2016	6	3.6.6	Suomen Uskontojohtajien jäsenyys	20
2.3.2	Hallitus 2016	7	3.6.7	Dialoginen iltapäivä Diakoniaopistolla ke 31.8.2016	21
2.3.3	Hallituksen nimeämät toimihenkilöt	8	3.7	Kannanotot ja viestintä	21
2.4	Työryhmät	8	3.7.1	Uskonnot yhdessä terrorismia vastaan	22
2.5	USKOT-foorumin toiminta- ja hallintokulttuuri	9	3.7.2	Mielipidekirjoituksia	22
2.6	Sääntömuutos	10	3.7.3	Haastattelu Radio Deissä	22
2.7	Uusista jäsenyhteisöistä päättäminen	10	3.7.4	Näkyvyyttä Facebook -sivustolla	22
3	Varsinainen toiminta	11	3.7.5	Moniuskontoinen kalenteri venäjäksi	22
3.1	Toimintasuunnitelma 2016	11	3.8	Viranomaisyhteistyö	24
3.2	Yhdenvertaisuuden toteutuminen uskontojen yhteisopetuksessa	11	3.8.1	Edustuksia työryhmissä ja neuvottelukunnissa	24
3.3	Uskontovaikuttajat ja yhteiskuntarauha	12	3.8.2	Lausunnot viranomaisille	26
3.4	Ihmisoikeudet ja uskonnonvapaus	16	3.8.3	Vierailut ja seminaarit	28
3.5	Turvapaikanhakijat haasteena	18	3.9	Kansainväliset yhteydet	29
3.6	Muut teemat ja tapahtumat	20	4	Talous ja hallinto	30

1 Yleistä

Suomi on USKOT-foorumin perustamisen jälkeen muuttunut monella tavalla. Maastamme on tullut entistä monikulttuurisempi ja uskonnot ovat tulleet entistä näkyvämmiksi ihmisten arjessa. USKOT-foorumin tehtävä – yhteiskuntarauhan vaaliminen ja uskontojen välisen vuoropuhelun edistäminen – on saanut vahvan sisälön: yhteiskuntarauha ei enää olekaan itsestään selvyys.

Muiden kuin meillä perinteisten uskontojen osuus on Suomen uskontokartassa lisääntynyt, ja erityisesti muslimien määrä on noussut. Syksyllä 2015 maahamme saapui noin 30 000 pakolaista, joista suuri osa oli muslimeita. Suomalainen yhteiskunta ei osannut varautua näin nopeaan muutokseen, joka vielä tapahtui taloudellisesti vaikeana aikana. Asenteet kovenivat ja ääriliikkeet saivat näkyvyyttä vihapuheen ja väkivallan lietsomisesta.

USKOT-foorumin vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa haluttiin vastata tähän haasteeseen lisäämällä vaikutustoimintaa. Toisaalta pyrittiin vahvistamaan yhteyksiä viranomaisiin ja muihin toimijoihin, ja toisaalta parantamaan näkyvyyttä viestinnän kautta.

Viranomaisyhteydet lisääntyivätkin merkittävästi. USKOT-foorumi kutsuttiin jäseneksi useisiin neuvottelukuntiin ja työryhmiin, ja siltä pyydettiin lausuntoja kehitteillä olevista hankkeista. Yhteistyötä tehtiin myös järjestämällä tilaisuuksia. Sisäministeriön kanssa järjestettiin pyöreän pöydän tapaaminen aiheena ”Uskonnot yhteiskunnan vastakkainasettelua ja polarisaatiota vastaan”. Näkyvyys lisääntyikin josakin määrin, mutta vaikutustoimintaa olisi kaivattu paljon enemmän erityisesti julkisen median suuntaan.

USKOT-foorumi on ainoa valtakunnallinen toimija, joka edustaa järjestäytyneitä uskonnollisia yhteisöjä niiden omana yhteistyöjärjestönä kunkin yhteisön itsensä valitsemien edustajien kautta. Tämä antaa USKOT-foorumille suuren painoarvon. Edellytyksenä tehokkaalle toiminnalle ovat kuitenkin riittävät taloudelliset resurssit. Tämän suuruusluokan tehtävää ei voi hoitaa pääasiassa vapaaehtoisvoimin pienten jäsenmaksujen varassa. Siihen tarvitaan julkisen vallan tuki. Vuoden 2016 lopussa valtiovalta myönsikin USKOT-foorumille 20 000 €:n yleisavustuksen. Tämä ei kuitenkaan ratkaissut Foorumin pitkäaikaista ongelmaa, palkatun henkilöstön puuttumista. Tuen merkittävä lisääminen tuleekin olemaan myös vuoden 2017 prioriteetti.

Järjestäytyminen

2 Järjestäytyminen

2.1 USKOT-foorumi, jäsenet ja tarkoitus

Vuosi 2016 oli USKOT -foorumin kuudes toimintavuosi. ”Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry / Religionernas samarbete i Finland – RESA-forumet rf.” -yhdistyksen perustamiskokous pidettiin 24.1.2011. Yhdistys rekisteröitiin 15.5.2012.

Yhdistyksen perustajajäsenyhteisöt edustavat kolmea uskontoperinnettä: juutalaisuutta, kristinuskoa ja islamia. Foorumissa ovat mukana Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN), Suomen Evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE), Suomen Islam-seurakunta ja Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto. Foorumin päämääränä on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä Foorumin tärkeiksi katsomissa asioissa.

2.2 Vuosikokous 2016

USKOT-foorumin kuudes vuosikokous pidettiin 5.4.2016 klo 17.00-19.25 Islam-talon juhlasalissa, Fredrikinkatu 33 A, 5. krs, Helsingissä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin yhdistyksen puheenjohtaja Atik Ali ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli. Vuosikokous käsitteli seuraavat asiat: Vuoden 2015 tilinpäätöksen ja vuosikertomuksen vahvistaminen sekä vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille vastuuvollisille; toimintasuunnitelman, tulo- ja menoarvion sekä liittymis- ja jäsenmaksu-

jen vahvistaminen vuodelle 2016; sääntömuutosesitys; henkilöasioita sekä uusista jäsenyhteisöistä päättäminen.

2.3 Hallitus

2.3.1 Hallitus 2015-2016

Vuoden 2015 vuosikokous valitsi USKOT-foorumille järjestyksessä kolmannen hallituksen, joka aloitti toimikautensa 13.4.2015 pidetyn kokouksen jälkeen. Tämä hallitus toimi vuoden 2016 vuosikokoukseen saakka. Hallituksen kokoonpano oli alkuvuodesta 2016 seuraava:

Puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja:

Atik Ali, *Suomen Islam-seurakunta*

Varapuheenjohtajat:

Kaarlo Kalliala, *Suomen Evankelis-luterilainen kirkko*

Yaron Nadbornik, *Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry*

Hallituksen jäsenet:

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry (SEN):

Jan Edström, varalla Ilari Rantakari

Milena Parland, varalla Jari Portaankorva

Suomen Evankelis-luterilainen kirkko:

Pekka Y Hiltunen, varalla Risto Jukko

Suomen Islam-seurakunta:

Varol Abdrahim, varalla Deniz Bedretdin

Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE):

Pia Jardi, varalla Abdessalam Jardi

Puheenjohtajisto: Puheenjohtaja Atik Ali (keskellä), Suomen Islam-seurakunta, varapuheenjohtajat: Kaarlo Kalliala (vasemmalla), Suomen Evankelis-luterilainen kirkko, Yaron Nadbornik (oikealla), Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry.

Isra Lehtinen, varalla Mohammed Alschaar
Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry:
John Burstein, varalla Jan Cibulka.

Hallituksen nimeäminä toimihenkilöinä jatkoivat Anja Toivola-Stambouli, toiminnanjohtaja ja Perry Johanson, rahastonhoitaja.

2.3.2 Hallitus 2016

Vaikka vuoden 2016 vuosikokouksessa ei sääntöjen

mukaan olisi tullut käydä henkilövaaleja, hallitus esitti jäsenyhteisöjen pyynnöstä hallituksen kokoonpanoon seuraavat muutokset, jotka vuosikokous hyväksyi:

Suomen Evankelis-luterilainen kirkko: Pekka Y. Hiltusen tilalle Laura Maria Latikka.

Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE): Mohammed Alschaarin tilalle Anas Hajjar

Suomen Juutalaisten seurakuntien keskusneuvosto ry: John Bursteinin tilalle Yvonne Westerlund

*Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry:
Jan Cibulkan tilalle Simon Livson*

Edellä mainittujen muutosten jälkeen hallitus toimi vuoden 2016 seuraavassa kokoonpanossa:

Puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja:
Atik Ali, Suomen Islam-seurakunta

Varapuheenjohtajat:
Kaarlo Kalliala, Suomen Evankelis-luterilainen kirkko
Yaron Nadbornik, Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry

Hallituksen jäsenet:
Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry (SEN):
Jan Edström, varalla Ilari Rantakari
Milena Parland, varalla Jari Portaankorva
Suomen Evankelis-luterilainen kirkko:
Laura Maria Latikka, varalla Risto Jukko
Suomen Islam-seurakunta:
Varol Abdrahim, varalla Deniz Bedretdin
Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE):
Pia Jardi, varalla Abdessalam Jardi
Isra Lehtinen, varalla Anas Hajjar
Suomen Juutalaisten Seurakuntien keskusneuvosto ry:
Yvonne Westerlund, varalla Simon Livson.

Hallitus kokoontui vuoden 2016 aikana yhdeksän kertaa. Kokoontumiset järjestettiin vuorotellen eri taustayhteisöjen toimitiloissa, mikä antoi Foorumin jäsenyhteisöille mahdollisuuden tutustua paremmin toisten-

sa toimintaan. Vuoden aikana noudatettiin käytäntöä, jonka mukaan myös hallituksen varajäsenet kutsuttiin kokouksiin. Heillä oli puheoikeus mutta ei äänioikeutta. Tästä käytännöstä kuitenkin luovuttiin kokouksessa 9/7.12.2016.

2.3.3 Hallituksen nimeämät toimihenkilöt

Anja Toivola-Stambouli, toiminnanjohtaja
Perry Johansson, rahastonhoitaja
Pekka Hiltunen, projektikoordinaattori

USKOT-foorumin toimisto on toiminut Islam-talossa, Fredrikinkatu 33 A, 3.krs, 00120 Helsinki.

2.4 Työryhmät

Työryhmät ovat tärkeä voimavara Foorumille. Työryhmien kautta voidaan laajentaa Foorumin asiantuntijapohjaa ja tuoda lisää toimijoita asioiden valmisteluun ja toteutukseen. Hallitus asetti vuonna 2015 seitsemän työryhmää, joiden tehtävänä oli valmistella asioita hallitukselle. Ne jatkoivat toimintaansa pääosin samassa kokoonpanossa kuin edellisenä vuonna. Lisäksi asetettiin kaksi työryhmää, joiden tehtävä oli rajattu. Osa työryhmistä toimi aktiivisesti, mutta joidenkin toiminta osoittautui ongelmalliseksi. Työryhmien roolia ja työskentelytapoja pyrittiin uudistamaan USKOT-foorumin johtosäännön laatimisen yhteydessä. Alla vuoden 2016 työryhmät ja niiden kokoonpano:

Uskonnonopetusryhmä
Kokoonkutsuja: Isra Lehtinen; Milena Parland 15.9.2016 lähtien. Jäsenet: Jyri Komulainen, Jan Edström, Daniel Weintraub, Varol Abdrahim, Yaron Nadbornik.

Uskonnon yhteisopetusta koskevan tilaisuuden järjestelytyöryhmä (15.9.2016 lähtien)

Työryhmän vetäjä: Milena Parland. Jäsenet: Sirpa Okulov, Juho Kyntölä, Jyri Komulainen, Tuula Vinko, Maria Björkgren-Vikström, Jan Edström, Daniel Weintraub, Yaron Nadbornik, Suaad Onniselkä sekä Iman Leskinen.

Moniuskontoisen kalenterin kehittämisryhmä
Kokoonkutsuja: Pekka Y Hiltunen. Jäsenet: Simon Livson, Anas Hajjar, Haris Bedretdin.

Kansainvälisten yhteyksien ryhmä
Kokoonkutsuja: Ilari Rantakari. Jäsenet: Mikko Heikka, Abdessalam Jardi.

Viestintäryhmä
Kokoonkutsuja: Deniz Bedretdin. Jäsenet: Sanna-Maaria Tornivaara, Pia Jardi, Harriet Haras (alkuvuoden), Jaakko Heinimäki (alkuvuoden), Isra Lehtinen.

Nuorisoryhmä
Kokoonkutsuja: Jari Portaankorva. Jäsenet: Ariel Nadbornik, Minna Mannert, Nahla Hewidy, Muttaqi Khan, Ömit Bedretdin.

Naisryhmä
Kokoonkutsuja: Pia Jardi; Yvonne Westerlund 24.5.2016 lähtien. Jäsenet: Marjaana Toiviainen, Heidi Rautionmaa, Nesrin Wilfred, Anja Toivola-Stambouli.

Juhlavuosi 2017
Kokoonkutsuja: Pia Jardi. Jäsenet: Abdessalam Jardi, Deniz Bedretdin, Pekka Y. Hiltunen, Timo-Matti Haapiainen, Ilari Rantakari. Pekka Hiltunen siirtyi

projektikoordinaattoriksi vuosikokouksen jälkeen.

Foorumin johtosääntöä valmisteleva työryhmä (26.4.2016 lähtien)

Kokoonkutsuja: Atik Ali. Jäsenet: Kaarlo Kalliala, Yaron Nadbornik, Jan Edström, Pia Jardi, Anja Toivola-Stambouli.

2.5 USKOT-foorumin toiminta- ja hallintokulttuuri

Hallitus päätti Jan Edströmin aloitteesta käynnistää prosessin, jonka tarkoituksena on arvioida ja selkiyttää USKOT-foorumin toimintakulttuuriin vaikuttavia tekijöitä. Näitä ovat mm. käsiteltävien asioiden suuri määrä, pitkät esityslistat ja kokoukset, puheenjohtajiston, hallituksen ja työryhmien sekä hallituksen yksityisten jäsenten rooli ja työnjako, sekä sujuvan tiedonkulku. Koska Foorumin jäsenyhteisöt edustavat erilaisia keskustelu- ja hallintokulttuureita, pyrkimyksenä on edistää yhteistä mieluisaa ja kannustavaa toimintakulttuuria.

Keskeisiksi kysymyksiksi nousivat puheenjohtajiston rooli suhteessa hallitukseen, ja tiedonkulku puheenjohtajiston ja hallituksen välillä. Myös työryhmien mandaatti sekä rooli hallituksen asioita valmistelevina eliminä kaipasi selkeää määrittelyä. Tästä syystä päätettiin laatia USKOT-foorumille johtosääntö.

Asiaa valmistelemaan asetettiin työryhmä, jonka muodostavat puheenjohtajisto, Jan Edström, Pia Jardi (hänen poissa ollessaan Isra Lehtinen) sekä toiminnanjohtaja. Näin työryhmässä oli edustus kaikista Foorumin jäsenyhteisöistä. Työryhmä kokoontui kuusi

kertaa ja teki useita johtosääntöluonnoksia hallituksen käsittelyyn. Työ jatkui vuoden 2017 puolelle. Lopullinen versio johtosäännöstä esitetään vuosikokouksen 2017 hyväksyttäväksi.

2.6 Sääntömuutos

Hallitus esitti vuosikokoukselle muutosta Foorumin nimeen, koska nykyinen pitkä nimi oli osoittautunut epäkäytännölliseksi. Yhdistyksen nimi on sääntöjen mukaan ”Uskontojen yhteistyö Suomessa - USKOT-foorumi ry / Religionernas samarbete i Finland - RESA-forumet rf”. Hallitus esitti yhdistyksen nimen muuttamista siten, että siitä olisi olemassa kaksi erillistä kieliversiota: yksi suomenkielinen ja yksi ruotsinkielinen seuraavasti:

USKOT-foorumi ry – Uskontojen yhteistyö Suomessa
RESA-forumet rf – Religionernas samarbete i Finland

Vuosikokous kävi asiasta pitkän keskustelun, jonka päätteeksi äänestettiin. Hallituksen esitys ei tullut hyväksytyksi, joten nimi jäi ennalleen.

2.7 Uusista jäsenyhteisöistä päättäminen

Hallitus ei tehnyt vuosikokoukselle esityksiä uusista jäsenyhteisöistä. Keskusteluja oli käyty USKOT-foorumin mahdollisesta laajentumisesta toisiin uskontoihin sekä muunlaisesta verkostoitumisesta. Suomen uskontojohtajien ja Foorumin 2.12.2015 pidetyn tapaamisen jälkeen hallitus päätti järjestää syksyllä 2016 monipuolisesti uskontojen edustajia kokoavan seminaarin (Hanasaari II), jossa arvioitaisiin eri tahojen kanssa mahdollisia optioita. Tämä seminaari siirtyi kuitenkin vuoden 2017 puolelle.

On esitetty sekä laajentumista puoltavia että sitä rajoittavia näkökohtia. Vuonna 2008 lähdettiin kolmen uskonnon mallista. On keskusteltu mm. laajentumisen kriteereistä ja ns. suurten maailmanuskontojen edustuksesta, ja katsottu, että kysymystä tulee tarkastella pitkällä aikavälillä. USKOT-foorumi on suurten toimijoiden yhteisö. Voidaan ajatella jäsenyyden erilaisia muotoja, joita voisi kuvata kehinä. Joitakin muotoja voi toteuttaa jo nykyisten sääntöjen puitteissa. Järjestöjen tai muiden toimijoiden kohdalla on keskusteltu kumppanuudesta, mutta myös verkostoitumista on pidetty tärkeänä.

3 Varsinainen toiminta

3.1 Toimintasuunnitelma 2016

Vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa todettiin, että Suomi on USKOT-foorumin perustamisen jälkeen muuttunut monella tavalla. Maastamme on tullut entistä monikulttuurisempi ja uskonnot ovat tulleet entistä näkyvämmiksi ihmisten arjessa. Muiden kuin meillä perinteisten uskontojen osuus on uskontokartassa lisääntynyt, ja erityisesti muslimien määrä on noussut. Syksyllä 2015 maahamme saapui noin 30 000 pakolaista, joista suuri osa oli muslimeita. Suomalainen yhteiskunta ei osannut varautua näin nopeaan muutokseen, joka vielä tapahtui taloudellisesti vaikeana aikana. Asenteet kovenivat ja ääriilikkeet saivat näkyvyyttä vihapuheen ja väkivallan lietsomisesta.

USKOT-foorumin tehtävä – yhteiskuntarauhan vaaliminen ja uskontojen välisen vuoropuhelun edistäminen – sai vahvan sisällön: yhteiskuntarauha ei enää olekaan itsestään selvyys.

Vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa haluttiin vastata tähän haasteeseen lisäämällä vaikutustoimintaa. Toisaalta pyrittiin vahvistamaan yhteyksiä viranomaisiin ja muihin toimijoihin, ja toisaalta parantamaan näkyvyyttä viestinnän kautta.

Viranomaisyhteydet lisääntyivätkin merkittävästi. USKOT-foorumi kutsuttiin jäseneksi useisiin neuvottelukuntiin ja työryhmiin, ja siltä pyydettiin lausuntoja kehitteillä olevista hankkeista. Yhteistyötä tehtiin myös järjestämällä tilaisuuksia. Vaikutustoimintaa olisi kaivattu paljon enemmän sekä julkisen median että sosiaalisen median suuntaan. Niukat resurssit rajoittivat

kuitenkin niin viranomaisyhteistyötä kuin suhteita mediaan.

3.2 Yhdenvertaisuuden toteutuminen uskontojen yhteisopetuksessa

USKOT-foorumi katsoo, että oman uskonnon opetuksella on huomattava kulttuurista ja identiteettiä rakentava merkitys - ja maahanmuuttajien kohdalla myös kotouttava merkitys - ja että oman uskonnon lisäksi opetusta tulee saada myös muista uskonnoista.

Suomen kouluissa otettiin syksyllä 2016 käyttöön Opetushallituksen uusien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (POPS) mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat. Tällöin ilmeni, että jotkut kunnat olivat tehneet ratkaisuja eri uskontojen opettamisesta yhteisillä oppitunneilla tavalla, joka merkittävästi heikentää vähemmistöuskontoihin kuuluvien oppilaiden asemaa. USKOT-foorumin mielestä uusi opetussuunnitelma antaa hyviä mahdollisuuksia uskonnonopetuksen kehittämiseen. On vain löydettävä sellaisia ratkaisuja, joissa yhdenvertaisuus toteutuu.

USKOT-foorumin hallitus asetti työryhmän laatimaan asiasta kirjelmä, joka lähetettiin kesäkuun alkupuolella opetusministerille, yhdenvertaisuusvaltuutetulle sekä eräille valtiovallan ja Helsingin kaupungin virkamiehille. Tässä yhteydessä laadittiin myös lyhyt teksti lähetettäväksi kuntien päätöksentekijöille.

Samalla suunniteltiin Pyöreän pöydän tapaamista ”Uskonnonopetus ja vähemmistöt” tammikuulle 2017. Sen tarkoituksena oli koota asiantuntijoita ja päättäjiä keskustelemaan syntyneistä ongelmista avoimesti ja ratkaisuja etsien. Tilaisuutta varten laadittiin eri

uskontokuntien kannalta uskonnonopetuksen tilannetta kuvaava SWOT-analyysi. Tilaisuuden avaajaksi pyydettiin opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen.

Kirjelmän laatimiseen osallistuivat: puheenjohtaja Atik Ali, varapuheenjohtaja Yaron Nadbornik, islamin opettaja Isra Lehtinen, toimittaja Milena Parland ja toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli, sekä keskustelutalaisuuden suunnitteluun edellisten lisäksi: Juutalaisen koulun lehtori Daniel Weintraub, Ortodoksikirkon kirkopalvelujen koordinaattori Sirpa Okulov, Katolisen kirkon katekeettisen keskuksen johtaja Juho Kyntölä, Ev.lut. kirkon piispainkokouksen sihteeri Jyri Komulainen, Ev.lut. kirkon ruotsinkielisen keskuksen asiantuntija Maria Björkgren-Vikström, Baptistikirkon pastori Jan Edström, islamin opettaja Suaad Onniselkä sekä islamin opettaja Iman Leskinen.

3.3 Uskontovaikuttajat ja yhteiskuntarauha

USKOT-foorumin hallitus päätti keväällä 2016 Foorumin kansainvälisen työryhmän ehdotuksesta esittää sisäministeriölle sellaisen uskontovaikuttajille tarkoitetun luottamuksellisen tilaisuuden järjestämistä, jossa käsiteltäisiin uskonnollisten ja muiden vastakkainasettelujen torjumista suomalaisessa yhteiskunnassa. Tavoitteena oli, että uskonnolliset yhteisöt sanoutuisivat irti kaikesta väkivallan lietsomisesta. Asiasta oli aikaisemmin keskusteltu Muslimiasiain verkostossa, josta se oli tuotu USKOT-foorumin piiriin. Katsottiin, että tällaisen tilaisuuden järjestäminen soveltuu hyvin USKOT-foorumille, jonka tehtävänä on uskontojen välinen työ yhteiskuntarauhan edistämiseksi.

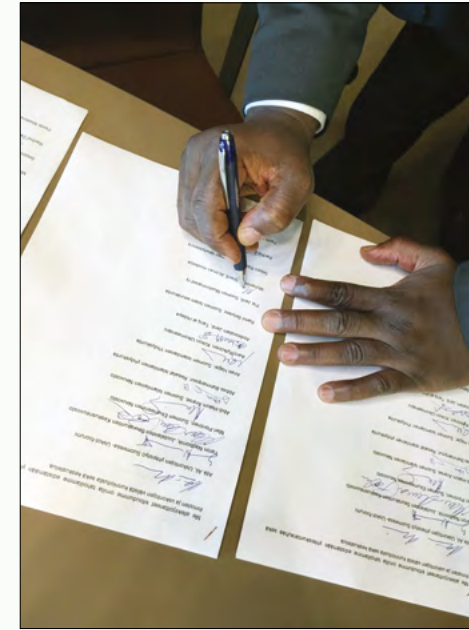
Sisäministeri Paula Risikko ja puheenjohtaja Atik Ali.

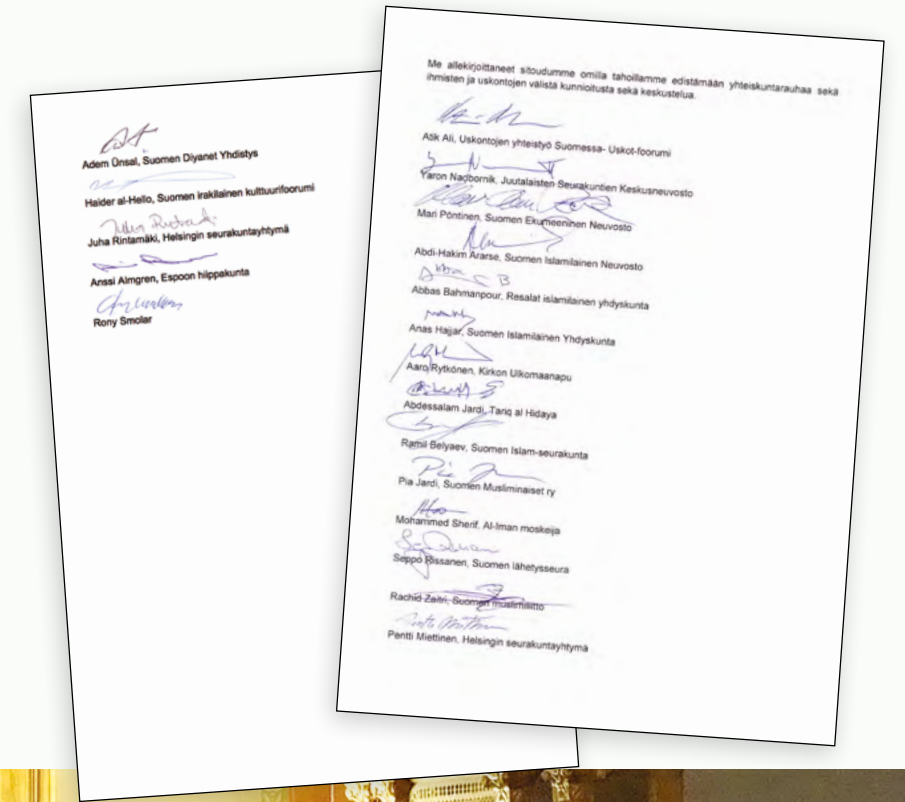
Varapuheenjohtaja Yaron Nadbornik.

SINE:n edustaja Isra Lehtinen.

Yhteisen julkilausuman allekirjoittaminen.

”Uskonnot yhteiskunnan vastakkainasettelua ja polarisaatiota vastaan” -seminaarin osanottajat yhteiskuvassa.

Ministeriö kiinnostui aloitteesta ja ilmoitti sisäministeri Paula Risikon olevan halukas toimimaan kutsujana ja tilaisuuden isäntänä. Teemaksi valikoitui ”Yhteiskuntarauha, yhteiselo, luottamus” erityisesti turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten antamana haasteena. Tilaisuuteen kutsuttiin mahdollisimman kattavasti edustajia eri muslimiyhteisöistä samoin kuin kristillisistä kirkkoista ja juutalaisseurakunnasta. Lisäksi kutsuttiin viranomaisten, tutkijoiden ja median edustajia.

Sisäministeriön kanssa yhteistyössä toteutettu Pyöreän pöydän tapaaminen järjestettiin Säätytalolla 27.9.2016 otsikolla ”Uskonnot yhteiskunnan vastakkainasettelua ja polarisaatiota vastaan”. Tilaisuuden avasi sisäministeri Paula Risikko, jonka jälkeen kuultiin kolme alustuspuheenvuoroa:

- Miten vahvistamme osallisuutta yhteiskuntaan - onnistunut kotoutuminen ja yhteiskuntarauha; Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvoston puheenjohtaja Yaron Nadbornik
- Miten hyvä uskonnonopetus edistää yhteiskuntarauhaa ja vähentää vastakkainasettelua; Islamien lehtori Isra Lehtinen
- Millaista on kasvaa uskon kanssa Suomessa - nuorten näkökulma; Resalat islamilaisen yhdyskunnan imaami Abbas Bahmanpour.

Tilaisuuden puheenjohtajan toimi emeritus päätoimittaja Tapani Ruokanen.

Keskustelu tapahtui hyvässä ja rakentavassa hengessä. Lopuksi allekirjoitettiin yhteisesti valmisteltu julkilausuma, jossa sanotaan mm. ”Tahdomme omalla esimerkillämme irtisanoutua lisääntyneestä vastakkainasettelusta ja vihapuheesta. Haluamme

osoittaa, että erilaiset uskonnolliset yhteisöt voivat elää sovinnossa rinnakkain. Epäluulojen poistamiseksi ei riitä se, että toista suvaitaan. Yksilöitä tai kokonaisia yhteisöjä ei saa jättää ulkopuolisiksi eivätkä he saa jättäytyä ulkopuolisiksi. Hyvinvoiva ja menestyvä Suomi tarvitsee kaikkien täällä asuvien panosta.” Tilaisuuden osanottajat sitoutuivat omilla tahoillaan edistämään yhteiskuntarauhaa sekä ihmisten ja uskontojen välistä kunnioitusta sekä keskustelua. Julkilausuma on USKOT-foorumin nettisivuilla www.uskot-resa.fi sekä FB-sivuilla <https://www.facebook.com/uskotfoorumi/> suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja arabiaksi. Arabiankielisen käännöksen laati Anas Hajjar.

Pyöreän pöydän tapaamisen valmisteli sisäministeriön kehityspäällikkö Tarja Mankkisen johdolla toiminut työryhmä. Siihen osallistui USKOT-foorumista puheenjohtaja Atik Ali, varapuheenjohtaja Yaron Nadbornik, hallituksen jäsen Jan Edström ja varajäsen Ilari Rantakari sekä toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli. Lisäksi mukana oli Suomen Islamilaisesta Neuvostosta Anas Hajjar, Resalat islamilaisesta yhdyskunnasta Abbas Bahmanpour, ja Kirkon Ulkomaanavusta Milla Perukangas ja Stiven Naatus.

Julkilausuman valmisteli ns. pieni ryhmä, johon kuului Yaron Nadbornik, Anas Hajjar, Abbas Bahmanpour, piispa Kallialan avustaja Mari Leppänen, sekä vetäjänä Anja Toivola-Stambouli.

3.4 Ihmisoikeudet ja uskonnonvapaus

Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN) - yksi USKOT-foorumin viidestä jäsenyhteisöstä - esitti keväällä 2016 Foorumille yhteistyötä käynnistämässään

USKOT-foorumi osallistui 14.9.2016 SEN:in Ulkoministeriön pyynnöstä järjestämään uskonnonvapaus-koulutukseen. Foorumin edustajina kuvassa puheenjohtaja Atik Ali sekä toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli. Mukana olivat myös (ei kuvassa) hallituksen jäsenet Yvonne Westerlund ja Jan Edström sekä varajäsen Anas Hajjar.

Puheenjohtaja Atik Ali osallistui lisäksi yhdessä SEN:in edustajan, ihmisoikeusasiantuntija Anna Hyvärisen kanssa Genevessä YK:n, SEN:in ja Kirkon Ulkomaanavun järjestämään konsultaatioon 22.9.2016 uskonnon ja uskonnonvapauden roolista kansainvälisessä diplomatiassa. Atik Ali on ulkoministeriön ”Ihmisoikeudet ulkopoliitikassa” -verkoston jäsen.

Puheenjohtaja Atik Ali tapasi 19.10.2016 Yhdysvaltojen ulkoministeri John Kerryn uskonto- ja globaaliasioiden erityislähettiläs Shaun Caseyn (vas.) ja kulttuurien ja uskontojen välisten vuoropuheluprosessien suurlähettiläs Pekka Metson (oik.).

ihmisoikeushankkeessa. Sen sisältönä ovat uskonnonvapauskysymykset ja niihin linkittyvät konfliktin- ja rauhanteemat sekä pakolaisuuteen liittyvät uskonnonvapauskysymykset. Hankkeen tarkoitus on kasvattaa asiantuntemusta ja yhteiskunnallista ääntä ja verkostoa näissä kysymyksissä. Hallitus suhtautui asiaan periaatteessa myönteisesti.

Suunniteltu ihmisoikeuksia ja uskonnonvapautta koskeva seminaari siirtyi vuoden 2017 puolelle.

3.5 Turvapaikanhakijat haasteena

USKOT-foorumin piirissä käytiin toistuvasti ja eri näkökulmista keskustelua Foorumin roolista turvapaikanhakijoihin liittyen. Koska hakijoista suuri osa on muslimeita, USKOT-foorumilla olisi tarjota yhteyksiä ja osaamista viranomaisille ja vastaanottotoiminnasta huolehtiville. Esitettiin usean uskonnon edustajien yhteisiä vierailuja vastaanottokeskuksiin tarkoituksella tarjota esimerkki siitä, että eri uskonnot voivat elää rinnakkain sovussa. Asiasta oltiin myös yhteydessä Suomen Punaiseen Ristiin.

USKOT-foorumin puheenjohtaja allekirjoitti Suomen uskontojohtajien Helsingin Sanomissa 10.4.2016 julkaistun mielipidekirjoituksen pakolaisen oikeudesta perheeseen. Hallitus kävi myös loppuvuodesta keskustelua Suomen maahanmuuttoviraston (Migri) käytännöistä haastatella kristityiksi kääntyneitä turvapaikanhakijoita. Eri jäsenyhteisöillä oli asiasta erilaisia käsityksiä, josta syystä katsottiin, että kysymystä pitäisi selvittää tarkemmin. Todettiin kuitenkin, että USKOT-foorumilla ei tällaiseen selvitykseen ole resursseja. Ehdotettiin, että Migri kävisi asiasta dialogia uskontoyhteisöjen kanssa.

Yhteisymmärrysviikon avasi USKOT-foorumin varapuheenjohtaja, piispa Kaarlo Kalliala, ja alustuspuheenvuoroja käyttivät Yaron Nadbornik (Helsingin Juutalainen seurakunta) ja Osman Abdrahim (Islam-seurakunta). Paneeliin osallistuivat lisäksi USKOT-foorumin puheenjohtaja Atik Ali ja Feride Nisametdin (Islam-seurakunta), Laila Takolander (Helsingin Juutalainen seurakunta) ja Nazima Razmyar (kansanedustaja), ja muisteluja kertoi vielä Louis Levinsky (Helsingin Juutalainen seurakunta). Tilaisuuden juonsi Ilari Rantakari (Fokus ry:n puheenjohtaja). Yhteisymmärrysviikkoa koordinoi Fokus ry.

3.6 Muut teemat ja tapahtumat

3.6.1 Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko

YK:n Sivilisaatioiden Allianssin aloitteesta syntyneen Uskontojen ja vakaumusten yhteisymmärrysviikon (World Interfaith Harmony Week) tapahtumia vietettiin helmikuun ensimmäisellä viikolla. USKOT-foorumi järjesti avajaistilaisuudessa ma 1.2.2016 klo 14.15 Balderin salissa paneelikeskustelun teemana ”Tarinoita Kampin ja Punavuoren vaiheilta”. Tarinan kertojina toimivat eri sukupolvia edustavat juutalaiset ja tataarit. Nämä kuvasivat millaisten vaiheiden ja kokemusten kautta tänne tulleet ”eriuskoiset” vähitellen asettuivat maahamme, mitä ennakkoluuloja he kohtasivat, miten he menestyivät ja miten heistä tuli osa tätä kansaa.

3.6.2 Musiikkinäytelmä mukaan Suomi 100 -hankkeeseen

USKOT-foorumi päätti hakea osaksi Suomi 100 -hanketta tuottamalla historiallisen musiikkinäytelmän (kavalkadin) siitä, miten uskonnot rantautuivat Suomeen. Esittäjinä olisivat eri uskontokuntien nuoret, näytelmän kirjoittajana, ohjaajana ja musiikkivastaavana ammattilaiset. Kavalkadi hyväksyttiin osaksi Suomi 100 -hanketta, ja osarahoitus myönnettiin ehdollisena. Muusta rahoituksesta ei kuitenkaan vielä saatu päätöstä, joten hanke siirtyi vuoden 2017 puolelle. Suomi-100 hanketta valmistelee USKOT-foorumin piirissä Juhlavuosi 2017 työryhmä.

3.6.3 Vierailu Buddhalaisessa unionissa

USKOT-foorumin edustajat kävivät 15.3.2016 Buddha-

laisen unionin vieraina Buddhalainen keskus Sampossa, jossa he tapasivat unionin puheenjohtajan Irma Rinteen sekä aikaisemman puheenjohtajan Mikko Vimalamitra Koposen. Vierailuun osallistuivat puheenjohtajisto sekä projektikoordinaattori Pekka Y Hiltunen.

3.6.4 Vierailu Resalat islamilainen yhdyskunta ry:n luona

USKOT-foorumin edustajat vierailivat 23.6.2016 Resalat islamilainen yhdyskunta ry:n luona tutustumassa yhdyskunnan toimintaan ja kertomassa USKOT-foorumista. Resalat -yhdyskunta on aiemmin ilmaissut kiinnostuksensa liittyä USKOT-foorumiin. Vierailuun osallistuivat puheenjohtaja Atik Ali, hallituksen varajäsen Ilari Rantakari ja toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli.

3.6.5 Vierailu Kirkon Ulkomaanavun luona

USKOT-foorumin edustajat vierailivat Kirkon Ulkomaanavussa (KUA) 20.6.2016. Tapaamisessa tutustuttiin ja vaihdettiin tietoja kummankin järjestön toiminnasta sekä kartoitettiin yhteisiä toiminnan alueita. Vierailuun osallistuivat puheenjohtaja Atik Ali, varapuheenjohtaja Kaarlo Kalliala, hallituksen jäsen Isra Lehtinen, hallituksen varajäsen Ilari Rantakari sekä toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli.

3.6.6 Suomen Uskontojohtajien jäsenyys

Suomen uskontojohtajien ja USKOT-foorumin yhteistilaisuudessa 2.12.2015 keskusteltiin Foorumin ja uskontojohtajien suhteesta ja yhteistyötarpeista. Uskontojohtajien tapaamisessa 10.2.2016 päätettiin yk-

Suomen uskontojohtajien tapaaminen 29.9.2016 yhdessä Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan dekaani Ismo Dunderbergin kanssa.

simielisesti, että USKOT-foorumin puheenjohtaja on jatkossa Suomen uskontojohtajien jäsen.

3.6.7 Dialoginen iltapäivä Diakoniaopistolla ke 31.8.2016

3.7 Kannanotot ja viestintä

Julkinen uskontokeskustelu jatkui kertomusvuonna vilkkaana, ja uskonnonopetus sekä uskonnon asema kouluissa jakoi edelleen mielipiteitä. Turvapaikanhakijoiden saapuminen ja terrori-iskut Brysselissä, Istanbulissa ja Ankarassa kovensivat asenteita ja vahvistivat näkemyksiä muslimeista terroristeina. Tarve USKOT-foorumin esiintymiselle ja vaikuttamiselle oli poikkeuksellisen suuri. Tärkeimmät vaikuttamisen

Atik Ali ja Yaron Nadbornik osallistuivat uskontojen välistä dialogia koskevaan paneeliin. Kuvassa ovat myös Mari-Anna Pöntinen ja Anas Hajjar.

alueet olivat kriisitapahtumiin liittyvä tiedottaminen, kansalaistapahtumiin osallistuminen ja viranomaisille tuotetut lausunnot. Viestintään käytettiin nettisivuja www.uskot-resa.fi sekä Facebook -sivuja <https://www.facebook.com/uskotfoorumi/>.

3.7.1 Uskonnot yhdessä terrorismia vastaan

Puheenjohtajisto julkaisi 24.3.2016 kannanoton Brysselissä, Istanbulissa ja Ankarassa tehtyjen terrori-iskujen jälkeen otsikolla ”Uskonnot yhdessä vihaa ja terrorismia vastaan”. Istanbulissa kesäkuussa tapahtuneen terrori-iskun jälkeen Foorumi julkaisi 27.6.2016 Facebook sivuillaan julkilausuman otsikolla ”Uskonnot yhdessä terrorismia vastaan”.

Media ei juuri reagoinut näihin kannanottoihin Kotimaa24:ää lukuun ottamatta. Sen sijaan paljon positiivista palautetta tuli valtioneuvoston jäseniltä ja kansanedustajilta, joille puheenjohtaja Atik Ali oli lähettänyt molemmat tekstit.

3.7.2 Mieli-pidekirjoituksia

Suomen uskontojohtajat, joiden joukossa USKOT-foorumin puheenjohtaja, julkaisivat Helsingin Sanomissa 10.4.2016 mieli-pidekirjoituksen pakolaisen oikeudesta perheeseen. Teksti sai hyvin tilaa myös maakuntalehdissä.

HBL julkaisi 25.4.2016 hallituksen jäsen Milena Parlandin mieli-pidekirjoituksen, joka koski Helsingin kaupungin elinten päätöstä yhteisestä uskonnonopetuksesta.

3.7.3 Haastattelu Radio Deissä

3.7.4 Näkyvyyttä Facebook -sivustolla

USKOT-foorumin FB-sivusto sai vuoden 2016 aikana runsaasti huomiota, erityisesti puheenjohtajan aktiivisen työn tuloksena. Vierailijoiden määrä lisääntyi aina kun Foorumi on julkaissut tiedotteen tms. terroritekojen tuomitsemiseksi. Ehdotettiin FB -sivuston edelleen kehittämistä yhdeksi näkyvyyden alueeksi tulevana vuonna. Pidettiin tärkeänä, että näkyy, että uskonnot toimivat yhdessä.

3.7.5 Moniuskontoinen kalenteri venäjäksi

USKOT – foorumi julkaisi syyskuussa 2012 Suomen oloihin tarkoitetun moniuskontoisen nettikalenterin, joka esittelee islamin, juutalaisuuden sekä kristinuskon (katolisen, luterilaisen ja ortodoksisen) perinteen juhlapyhiä ja merkkipäiviä. Ruotsin ja englanninkieliset versiot tehtiin vuonna 2015, ja vuoden 2016 aikana tekstit käännettiin venäjäksi. Arabiankielistä käännöstä ei kuitenkaan saatu alulle puuttuvan rahoituksen vuoksi, mutta sitä pidetään tärkeänä erityisesti lisääntyneen maahanmuuton vuoksi. Kalenteri löytyy osoitteesta www.uskontokalenteri.fi.

Moniuskontoisen kalenterin kehittämisessä avustivat hallitusta projektikoordinaattori Pekka Y. Hiltunen, yli-rabbiini Simon Livson, imaami Anas Hajjar sekä imaami Ramil Belyaev, joka teki venäjänkielisen käännöksen.

Puheenjohtaja Atik Ali, varapuheenjohtaja Kaarlo Kalliala sekä toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli vierailivat 26.4.2016 Radio Dein lähetyksessä esittelemässä USKOT-foorumin toimintaa.

3.8 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteydet lisääntyivät vuoden 2016 aikana merkittävästi. USKOT-foorumi kutsuttiin jäseneksi useisiin neuvottelukuntiin ja työryhmiin, ja siltä pyydettiin lausuntoja kehitteillä olevista hankkeista. Yhteistyötä tehtiin myös järjestämällä tilaisuuksia. Foorumin niukat resurssit rajoittivat kuitenkin viranomaisyhteistyötä.

3.8.1 Edustuksia työryhmissä ja neuvottelukunnissa

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO)

ETNON neuvottelukunta edistää maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen, viranomaisten, poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen välistä vuoropuhelua. Valtioneuvosto asetti 11.2.2016 neuvottelukunnan vuosille 2016-2020. USKOT-foorumi valittiin sen yhdeksi valtakunnalliseksi jäsenjärjestöksi. Lisäksi USKOT-foorumi valittiin neuvottelukunnan työjaoston varajäseneksi. Foorumia edustaa toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli, varalla puheenjohtaja Atik Ali.

Yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunta

Yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunnan tehtävinä ovat yhdenvertaisuuden yleinen edistäminen ja vuoropuhelu- ja tietojenvaihtokanavana toimiminen syrjinnän ehkäisemisessä eri toimijoiden ja viranomaisten välillä. Neuvottelukunta, joka on asetettu kolmeksi vuodeksi, aloitti toimintansa 15.10.2016. USKOT-foorumin edustajana toimii hallituksen jäsen Laura Maria Latikka.

TAV-YVV asiantuntijaryhmä

Oikeusministeriö kutsui USKOT-foorumin jäseneksi työryhmään, jonka tehtävänä oli 1.10-15.11.2016 ar-

Ulkoministeriö kutsui USKOT-foorumin puheenjohtaja Atik Alin jäseneksi ihmisoikeuspolitiikan verkostoon, joka koostuu 21 asiantuntijasta. Verkoston jäsenet ovat keskeisiä ulko- ja yhteiskuntapolitiikan asiantuntijoita, ihmisoikeus- ja muiden kansalaisjärjestöjen johtajia ja yliopistojen edustajia. Verkosto kokoontui vuonna 2016 neljä kertaa.

vioida tasa-arvovaltuutetun (TAV) ja yhdenvertaisuusvaltuutetun (YVV) toiminnan kehittämistä sekä vaihtoehtoja mahdolliseen yhdistämiseen liittyen. Työryhmä kokoontui vain kerran, jonka jälkeen ministeriö päätti luopua yhdistämisesityksestään. Foorumin edustajana asiantuntijaryhmässä oli toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli.

3.8.2 Lausunnot viranomaisille

Vuoden 2016 aikana annettiin seuraavat lausunnot tai kommentit. Lausunnot löytyvät netistä USKOT-foorumin sivustolta www.uskot-resa.fi

Lausunto kielilainsäädännöstä

Oikeusministeriö pyysi USKOT-foorumilta lausunnon siitä, miten kielelliset oikeudet toteutuvat Suomessa ja miten toimivasti kielilainsäädäntöä sovelletaan mm. julkisissa palveluissa. Lausunnossa käsiteltiin kysymystä erityisesti uskontojen näkökulmasta. Lausunnon laati hallituksen jäsen Jan Edström, ja se toimitettiin OM:n sähköiseen lausuntopalveluun 10.6.2016.

Kommentit OM:n YVV-TAV yhdistämistä koskevasta lausuntoluonnoksesta

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO pyysi USKOT -foorumilta kommentteja laatimastaan lausuntoluonnoksesta, joka koski oikeusministeriön arvio-muistiota ”Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaltuutettujen yhdistäminen”. Toiminnanjohtaja laati yhteistyössä puheenjohtajiston kanssa näiden kahden valtuutetun toimistojen yhdistämistä koskevat kommentit, jotka toimitettiin ETNO:lle 12.8.2016.

Puheenjohtajisto ja toiminnanjohtaja vierailivat eduskunnan puhemiehen Maria Lohelan luona 11.4.2016. Esille nousivat USKOT-foorumin tarkoitus ja syntyhistoria, erityisesti

tasavallan presidentin rooli siinä, sekä pakolaiskysymys. Puhemies Lohela otti esille myös talousasiat ja korosti valtiontalouden tiukkaa tilannetta.

Seminaari uskonnonvapaudesta ja uskonnollisten vähemmistöjen suojelusta.

Kommentit kansallista rikosentorjuntaohjelmaa koskevasta lausuntoluonnoksesta

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO pyysi USKOT -foorumilta kommentteja laatimastaan lausuntoluonnoksesta, joka koski oikeusministeriön rikosentorjuntaneuvoston laatimaa kansallista rikosentorjuntaohjelmaa ”Turvallisesti yhdessä”. Toiminnanjohtaja laati yhteistyössä puheenjohtajiston kanssa ETNO:n lausuntoluonnosta koskevat kommentit, jotka toimitettiin ETNO:lle 15.8.2016.

Kannanotto Kansalliseen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaan

USKOT-foorumi osallistui allekirjoittajana Suomen Ekumeenisen Neuvoston (SEN) valmistelemaan kannanottoon, joka jätettiin oikeusministeriölle 17.10.2016.

Atik Ali ja kardinaali Peter Turkson.

3.8.3 Vierailut ja seminaarit

Vierailu eduskunnan puhemiehen Maria Lohelan luona (kuva, edellinen aukeama).

Vierailu eduskunnan sivistysvaliokunnassa

Eduskunnan sivistysvaliokunnan kanssa 24.2.2016 järjestetyn tapaamisen aiheena oli oman uskonnon opetus. Keskustelussa esiteltiin USKOT-foorumia, korostettiin oman uskonnon ja oman kulttuurin merkitystä sekä puhuttiin vähemmistöjen tilanteesta ja nuorten uskontodialogikoulutuksesta. Mukana olivat Foorumin varapuheenjohtaja Yaron Nadbornik, hallituksen jäsen Milena Parland, hallituksen varajäsen Deniz Bedretdin sekä opiskelija Inga Härmälä.

Seminaari uskonnonvapaudesta ja uskonnollisten vähemmistöjen suojelusta

Ulkoasiainministeriö järjesti lauantaina 20.5.2016 seminaarin uskonnonvapaudesta ja uskonnollisten vähemmistöjen suojelusta. Pääpuhujana oli Vatikaanin Oikeuden ja Rauhan Neuvoston puheenjohtaja, kardinaali Peter Turkson. Avauspuheenvuorossaan ulkoministeri Timo Soini lainasi USKOT-foorumin nettisivujen tekstiä. Foorumin puheenjohtaja Atik Ali osallistui paneelikeskusteluun. Juutalaisen seurakunnan edustaja, joka oli myös kutsuttu, ei päässyt, koska tilaisuus oli järjestetty lauantaille.

KICK OFF -seminaari radikalisoitumisen ennalta-ehkäisystä

Sisäministeriö järjesti 7.6.2016 KICK OFF -seminaarin väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn kansallisen toimenpideohjelman

Oikeus- ja työministeri Jari Lindströmin 23.11.2016 järjestämä pyöreän pöydän keskustelu "Kotoutuminen ja hyvät väestösuhteet".

toimeenpanosta. Tilaisuuteen osallistui viranomaisia ja organisaatioiden edustajia. USKOT-foorumia edusti toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli.

TRUST – Hyvät väestösuhteet Suomessa

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on käynnistänyt kolmivuotisen hankkeen, joka pyrkii edistämään väestöryhmien välisiä hyviä suhteita paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. OKM järjesti 15.8.2016 keskustelutilaisuuden, jossa esiteltiin toimintaohjelmaa. Painopisteenä on vihapuheen ja rasismien vastustaminen. USKOT-foorumia edusti puheenjohtaja Atik Ali ja toiminnanjohtaja Anja Toivola-Stambouli.

USKOT-foorumia edusti puheenjohtaja Atik Ali.

Puheenjohtaja Atik Ali piti 21.10.2016 esityksen "Islam Suomessa & uskontodialogi" osana pastoraalikoulutusta.

3.9 Kansainväliset yhteydet

Kun USKOT-foorumi loppuvuodesta 2013 liittyi jäseneksi maailmanlaajuiseen Religions for Peace (RfP – Uskot rauhan puolesta) -verkostoon, se samalla tuli myös osaksi Euroopan uskontojohtajien verkostoa (ECRL – European Council of Religious Leaders), sillä ECRL toimii RfP:n alueellisena edustajana. Järjestö pyrkii uskontojohtajien ja uskonnollisten toimijoiden kautta edistämään rauhaa ja löytämään ratkaisuja konflikteihin. USKOT-foorumin varapuheenjohtaja, piispa Kaarlo Kalliala, on ECRL:n jäsen. ECRL:n seuraava kokous pidetään vuoden kuluttua Suomen Turussa kirkkopäivien alla 16-18.5.2017.

Yhteydenpito RfP:hen on rajoittunut lähinnä tiedotteiden seuraamiseen ja jakamiseen. RfP:n välittämä "Marrakeshin julistus" jaettiin Foorumin FB-sivuilla. Siinä maailman muslimijohtajat puhuvat uskonnollisten vähemmistöjen suojelusta muslimimaissa.

4 Talous ja hallinto

Kun valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen oli ensimmäistä kertaa varattu määräraha uskontojen vuoropuhelun edistämiseen, USKOT-foorumin piirissä oltiin toiveikkaita resurssien vahvistumisesta ja sen myötä toimintamahdollisuuksien lisääntymisestä. Avustusten myöntäminen kuitenkin viivästyi aivan vuoden lopulle, joten Foorumi toimi koko vuoden jäsenmaksutulojen varassa ja pääasiassa vapaaehtoisvoimin.

Foorumin vuoden 2016 varsinainen budjetti oli 8 000 €. Summa perustui kunkin viiden taustatahon jäsenmaksuihin siten, että neljä jäsenmäärältään pientä yhteisöä maksoi kukin 1 000 €, ja Suomen ev.lut. kirkko 4 000 €. Tämän lisäksi projektituloja oli budjetoitu 4 500 €.

Vuoden lopussa OKM myönsi USKOT-foorumille

yleisavustuksena 20 000 €. Summa oli tarkoitettu vuoden 2016 menoihin, mutta sitä voidaan käyttää myös vuonna 2017. USKOT-foorumi arvostaa saatua avustusta, mutta toteaa samalla, että se ei ratkaissut Foorumin pitkäaikaista ongelmaa, palkatun henkilöstön puuttumista.

USKOT-foorumi on ainoa valtakunnallinen toimija, joka edustaa järjestäytyneitä uskonnollisia yhteisöjä niiden omana yhteistyöjärjestönä kunkin yhteisön itsensä valitsemien edustajien kautta. Tämä antaa USKOT-foorumille sellaisen painoarvon, joka tulisi ottaa huomioon avustuksia myönnettäessä. USKOT-foorumin saaman tuen tulisi tätä taustaa vasten olla merkittävästi suurempi. On luotava perusedellytykset Foorumin yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle ja osallistumiselle sen ydinalueella, uskontojen välisen yhteistyön edistämisessä ja yhteiskuntarauhan vaalimisessa Suomessa.

